

Carthago delenda est

Η Οουτς, για άλλη μία φορά, «σκάβει» την «αγία» αμερικανική οικογένεια, δημιουργώντας ένα δράμα που θυμίζει αρχαία τραγωδία και Σαίξπηρ

«Τότε έφθασα στην Καρχηδόνα / Φλεγόμενος φλεγόμενος φλεγόμενος φλεγόμενος...»

Από τον
ΔΙΟΝΥΣΗ ΜΑΡΙΝΟ

Από το «Κήρυγμα της Φωτιάς» της «Ερημης Χώρας» του Τ.Σ. Ελιοτ θα μπορούσε να ξεκινάει η Τζους Κάρολ Οουτς τη δική της «Καρχηδόνα».

«Τότε έφθασα στην Καρχηδόνα / Φλεγόμενος φλεγόμενος φλεγόμενος φλεγόμενος / Ω Συ Κύριε ο απεσπάσας με / Ω Συ Κύριε ο απεσπάσας με...».

Μα, ακόμη και από την περιβόητη φράση του Κάτωνα του πρεσβύτερου «Carthago delenda est» (Η Καρχηδόνα πρέπει να καταστραφεί).

Στη σύγχρονη Καρχηδόνα

Το βιβλίο της Τζους Κάρολ Οουτς αφηγείται την ιστορία της νεαρής Χρυσπίδας που το καλοκαίρι του 2005 εξαφανίστηκε από το πατρικό της στην Καρχηδόνα, στα σύνορα της Πολιτείας της Νέας Υόρκης με τον Καναδά. Τι συνέβη σε αυτό το κορίτσι που η ζωή του ήταν πάντα μια άβολη διευθέτηση και η ίδια αισθανόταν μονίμως αποσυνάγωγη; Επεσε θύμα κακοποίησης, και αν ναι, από ποιον; Αυτός που κουβαλάει αγόγγυστα την ενοχή είναι ο Μπρετ Κίνγκεϊντ, πρώην βετεράνος στρατιώτης στον πόλεμο του Ιράκ και παραλίγο σύζυγος της αδελφής της. Γύρισε από το πεδίο των μαχών με παραμορφωμένο πρόσωπο, αλλά κυρίως με μεγάλο κουβάρι.

Όταν ο γάμος θα ακυρωθεί, ο Μπρετ θα εξελιχθεί σε ανθρώπινο ναυάγιο και θα περιφέρει στην πόλη το χτυπημένο σαρκίο του, αλλά κυρίως το αφυδατωμένο του μυαλό. Και τότε εξαφανίζεται το κορίτσι. Η «έξυπνη» κόρη του Ζήνωνα Μέιφιλντ, σε-

πού μέλους της τοπικής κοινότητας και πρώην δημάρχου της. Και τότε η τραγωδία εκτυλίσσεται με αδιάγνωστες συνέπειες για τους πρωταγωνιστές της. Η οικογένεια των Μέιφιλντ καταρρέει υπό το βάρος της απώλειας. Όλες οι προσπάθειες που γίνονται για την ανεύρεση της Χρυσπίδας πέφτουν στο κενό. Ο Κίνγκεϊντ φυλακίζεται και είναι έτοιμος να δεχθεί την εσχάτη των ποινών.

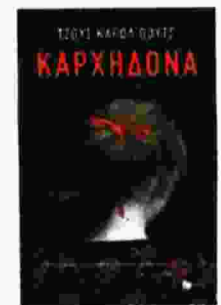
Κι όμως, το κορίτσι δεν έχει πεθάνει, δεν κακοποιήθηκε από κανέναν. Κουβαλώντας μια ζωή την εύθραυστη πανοπλία της, η Χρυσπίδα είναι ένα κορίτσι διαφορετικό από τα άλλα. Η οξύνοιά της είναι εντατική, σε αντίθεση με την αδελφή της που σιτηρίζεται στην καλλονή της. Ήταν πάντα ένα κορίτσι μοναχικό, κυνικό από άμυνα, με έντονες μελαγχολικές καταφυγές και με μια

τάση φυγής από τα πρόσωπα και τις καταστάσεις που πάντα της προκαλούσαν ένα αίσθημα ξενότητας.

Αυτό θα κάνει τώρα: θα φύγει προς άγνωστη κατεύθυνση. Θα αλλάξει το όνομά της και θα περιδιαβεί τους δρόμους και τις πολιτείες. Θα ζήσει για κάποιο διάστημα με μια λεσβία που τη βλέπει σαν κόρη της, αλλά στο τέλος την εγκαταλείπει. Θα γίνει βοηθός του βλοσυρού και παράδοξου Ερευνητή που γράφει «σκληρά» βιβλία με ψευδώνυμο. Κι όταν το μακρύ ταξίδι της αυτογνωσίας θα φτάσει στο τέλος του, ο νόστος θα κεντρίσει μέσα της μια παλιά χορδή. Θα επιστρέψει στο σπίτι της, όμως τα πάντα έχουν αλλάξει. Η Καρχηδόνα της παιδικής της ηλικίας έχει από καιρό καταστραφεί. Είναι κι αυτή μια φλεγόμενη ψυχή, όπως γράφει ο Τ.Σ. Ελιοτ.

Τζους Κάρολ Οουτς, «Καρχηδόνα», μετάφραση: Χίλντα Παπαδημητρίου, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2017, 594 σελ.

Η Τζους Κάρολ Οουτς υπογράφει βιβλία της στη Δημόσια Βιβλιοθήκη του Πρίνστον, τον Μάιο του 2014. Η Αμερικανίδα συγγραφέας συνεχίζει να ανατέμνει τον πυρήνα της αμερικανικής κοινωνίας, την οικογένεια

Η μοίρα

Το μυθιστόρημα της Οουτς διαθέτει το διαπεραστικό φάσμα ενός δράματος που προκαλεί μαρμαρυγή. Στήνει την πλοκή πάνω σε αρχετυπικά σημάδια. Δεν είναι τυχαία ούτε η επιλογή του τίτλου ούτε και η ονοματοποιία που επέλεξε. Ο πάτερ φαμίλιας, ο Ζήνων Μέλφιλιτ, παραπέμπει στον προσωκρατικό φιλόσοφο Ζήνωνα που θαυμάζονταν για τα παράδοξά του. Η Χρυσίδα είναι ένα όνομα που απαντάται στον Σαίξπηρ και συγκεκριμένα στο έργο του «Τρώιλος και Χρυσίδα». Αλλωστε, η σχέση της κοπέλας με τον Μπρετ είναι ο κινητήριος μοχλός των ορμών και των αποφάσεων της. Αυτόν επιθυμεί, με αυτόν θέλει να συνταιριάξει. Οι δυο τους είναι δύο παράξενα πουλιά που κανένας δεν ενδιαφέρεται να τα δει να πετούν.

Είναι ο δικός της Τρώιλος, που θα τον ακολουθήσει μέχρι τέλους.

Όλοι οι ήρωες είναι υποταγμένοι στη μοίρα τους, αλλά και την τυχαιότητα. Ακόμη και όταν προσπαθούν να επιβάλλουν τις δικές τους βουλές και να ιεραρχήσουν τα δεδομένα της ζωής τους, το τυχαίο ή το μοιραίο θα είναι αυτά που θα προγράψουν όλες τις προσπάθειές τους αφήνοντάς τους έρμαιο μιας ανώτερης δύναμης. Η Οουτς μιλάει για την αγάπη που δεν βρίσκει ανταπόκριση, για την ανάγκη της συγχώρεσης και για τους κόμπους της βίας που δένει τους ανθρώπους. Και το κάνει με έναν τρόπο καθηλωτικό.

Η «αγία» οικογένεια

Οι ήρωες της Οουτς έχουν μια πυκνή αδιαπερατότητα, όπως συμβαίνει με τους ανθρώπους που έχουν κου-

βαλήσει για καιρό πολλές ενοχές και δεν μπορούν να ζήσουν δίχως αυτές. Η γλώσσα της είναι πυρετική, ενώ οι διακυμάνσεις των εικόνων (από μια ειδική στην πλέον δραματική) διαμορφώνουν υφέσεις και εντάσεις που μετατρέπουν την ιστορία σε μυστική δοκιμασία που επιφέρει μαρτυρικές εξάψεις.

Για άλλη μια φορά «σκάβει» σε ένα μυθιστόρημά της την «αγία» αμερικανική οικογένεια και τα πάθη που κρύβονται στις πίσω σελίδες της. Η Χρυσίδα μπαίνει στη χορεία των άλλων κοριτσιών με τα οποία έχει κατά καιρούς ασχοληθεί. Όλα τους είναι ωσαύτως ευάλωτα και δολερά και κανοναρχούνται από τις αντίθετες φωνές που κροταλίζουν στο μυαλό τους. Η άριστη μετάφραση ανήκει στη Χίλντα Παπαδημητρίου.